

Франц Кафка

ЗАГУБЉЕНО ПА НАЂЕНО

Ти би да ме најусџиш? Па добро, та одлука је ваљана подједнако као и свака друга. Куда ћеш ићи? А где је то далеко од мене? Месеџ? Чак ни тамо није довољно далеко, а и никад нећеш доспети донде. Е, па чему толика стрџа? Зар не би радије спокојно седео негде у неком ћошку? Не би ли то онда било неко побољшање? У топлот, мрачном ћошку? Не слушаш ме? Пипаш где су врата. Добро, где су? Колико се сећам, ова соба нема ниједна. У време кад је ова соба била зидана, нико није замишљао такве потресне планове попут твојих. Али, нема везе, помисао попут твоје неће бити изгубљена, расправићемо за вечером, а онда ће ти наш смех бити награда.

&

На сџолу је лежала велика векна хлеба. Отаџ је дошао с ножем и хтео да је пресече напола. Али упрџос томе што је нож јак и оштар, хлеб не сувише мек, а ни сувише тврд, нож није могао да га пресече. Ми, деца, зачуђено смо погледала оџа. Он рече: „Зашто се чудите? Није ли необичније кад нешто успе него кад не успе? Идите на спавање, а ја ћу доћи можда убрзо чим завршим.” Легли смо да спавамо, али повремено би се једно од нас, у разним ноћним сатима, дизало у кревету и испружало врат да би видело оџа, који је тад, онако стасит мушкараџ, у свом дугачком капуту, с десном ногом истуреном, баш спуштао нож и говорио: „Видите, још нисам успео, тако је тешко.” Ми смо хтели да се истакнемо и сами покушамо, и он нам је допустио, али смо нож, чија је дршка била готово ужарена од очевог стиска, једва могли да подигнемо, а он се и опирао нашој руџи. Отаџ се насмејао и рекао: „Оставите га ту где јесте, сад идем у град, а вечерас ћу покушати поново да га пресечем. Ипак нећу допустити да ме један хлеб прави будалом. Напослетку мора бити пресечен, иако има право да се брани, па се зато и брани.” Али чим је он то рекао, хлеб се скупи, онако као што се скупљају уста човека који се на све одлучио, и сад је то био тек један мали хлеб.

&

Умем да џливам као други, само имам боље сећање од других: нисам заборавио да некад нисам умео да пливам. Али, пошто то нисам заборавио, сад ми ништа не помаже што умем да пливам, па тако, ипак, не умем да пливам.

&

Овде су многи који чекају. Непрегледно мноштво које се губи у мраку. Шта хоће? Очеvidно су у питању одређени захтеви које они постављају. Саслушаћу захтеве и онда одговорити. Али, на балкон нећу излазити; чак и кад бих хтео, не бих могао.

Зими су балконска врата забрављена, а кључ није при руци. Али, нећу прилазити ни прозору. Нећу никог да видим, нећу да дозволим да ме поглед на ма шта помете, за писаћим столом, ту је моје место, са главом у рукама, то је мој положај.

&

Пиџав загаџак, прећи на врховима ножних прстију преко напуклог балвана који служи као мост; немати ништа под ногама, најпре ногама сакупити земљу да би личила на тле по којем ће се ићи, ходати по ничему као по своме одразу који видимо у води под собом; одржавати свет ногама, а рукама се горе хватати грчевито за ваздух да би се у овој муци издржало.

&

Био сам беспомоћан сучелице лика који је мирно седео и гледао у плочу стола. Обилазио сам око њега и осећао да ме гуши. Трећа особа је обилазила око мене, осећајући да је гушим. Четврта је обилазила око треће. И то се настављало све до звезда, па још и даље. Сви смо осећали стисак око грла.

&

Сџиџао сам, осџавши без гаха. Ту је била мотка забодена у тло, мало накривљена, са таблом на којој је писало ШУПЉИНА. Стигао сам, рекох себи, и погледах околу. Неколико корака даље налазио се неупадљив и прилично зарастао вењак одакле је до мене допирало зецкање тањира. Отишао сам донде, протурио главу кроз низак отвор, готово ништа нисам видео у мрачној унутрашњости, али ипак поздравих и упитах: „Да ли бисте могли знати ко брине о шупљини?” „Ја, вама на услузи”, добих љубазан одговор, „ево ме за тренутак.” Постепено сам почео да разабiram унутра омању групу, било је то двоје младих људи, троје дечице која су једва допирала до висине стола и одојче у наручју. Мушкарац, који је седео у дну вењака, пође да устане и изиђе, али му жена умилно рече да најпре заврши са својом вечером, на шта он показа према мени, а она примети да ја свакако нисам без добротe да мало сачекам и учиним им част да с њима поделим њихов скромни оброк, док ја, коначно, љут на себе што ометам њихов недељни спокој, не осетих потребу да кажем: „Баш ми је жао, госпођо, што нисам у прилици да прихватим понуду, јер морам одмах, мислим без икаквог одлагања, да будем спуштен у шупљину.” „Ох, боже”, рече жена, „од свих дана управо у недељу, и то усред обеда. Ех, људи и њихове хировитости. Они су такви гоничи робова.” „Не грдите ме”, рекао сам. „Ваш муж ми је нужан баш за то што сам навео, а ако бих знао како то да урадим, урадио бих то одавно сам.” „Не слушајте је”, рече мушкарац, сад стојећи уз мене и потезући ме напоље. „Не очекујте од жене да било шта разуме.”

(Изабрао и с немачкој ђревео Јовица Аћин)